

EXPERIMENT PSYCHOLOGY-A

Time : Three Hours

Maximum Marks : 70

Note : Attempt one question each from Sections A, B, C and D carrying 10 marks each. Section E is compulsory consisting of 15 short answer questions carrying 2 marks each.

SECTION-A

1. What is meant by a variable ? Discuss different types of variables with control of extraneous variables. 10
2. What is Experimental Psychology ? Explain the scientific nature of Experimental Psychology. 10

SECTION - B

3. Explain the various levels of processing occurring in memory. 10
4. What is a Forgetting Curve ? What are its characteristics and how does it differ from a retention curve ? 10

SECTION-C

5. Distinguish between Trial and Error and Insightful learning. Which technique of the two is simple and can be easily applied to lower animals? 10
6. Citing Skinner's Experiment, discuss instrumental conditioning and explain various types of instrumental conditioning. 10

SECTION - D

7. Describe some of the statistical methods used in Psychological research. 10
8. Delineate the characteristics of Normal Probability Curve (NPC). 10

SECTION - E

9. Explain in brief:

- (i) Process of remembering
- (iii) Null Hypothesis
- (v) Long term memory
- (vii) Law of effect
- (ix) t-test(x)
- (xi) Operant Conditioning
- (xiii) Learning Curve
- (xv) Semantic memory.

- (ii) Intervening variables
- (iv) Encoding
- (vi) Set in memory
- (viii) Level of significance
- (x) Statistics
- (xii) Motor learning
- (xiv) Recognition method

15×2=30

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ: ਭਾਗ ਚ, ਅ, ਦ, ਅਤੇ ਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਹ ਦੇ ਸਾਰੇ 15 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਭਮੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ-ੴ

1. ਚੜ੍ਹ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਬਾਹਰੀ ਚੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10
 2. ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਿਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਕੀ ਹੈ ? ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਿਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਰੂਪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10

ਭਾਗ-੫

3. ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10
 4. ਭੁੱਲਣ ਵੱਕਰ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਾਦ-ਸ਼ਕਤੀ ਵੱਕਰ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਹੈ ? 10

ਭਾਗ-੬

5. Trial and Error ਅਤੇ Insightful ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਐਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਤਕਨੀਕ ਸੌਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 10
 6. ਸਕਿਨਰ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਕੇ ਸਹਾਇਕ (Instrumental) ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10

ਭਾਗ-੭

7. ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਭੁੱਚ ਐਕੜਾ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10
 8. ਸਧਾਰਨ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੱਕਰ (NPC) ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 10

ਭਾਗ-੮

9. ਸੰਬੰਧ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(i) ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ	(ii) ਮਪ-ਵਰਤੀ ਚੜ੍ਹਾਂ
(iii) ਅਯੋਗ (Null) ਪਰਿ-ਕਲਪਨਾ	(iv) ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ
(v) ਦੀਰਘ-ਕਾਲ ਯਾਦਾਸ਼ਤ	(vi) ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਸੈਟ
(vii) ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਨਿਯਮ	(viii) ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਪੱਧਰ
(ix) ਟੀ-ਟੈਸਟ	(x) ਐਕੜੇ
(xi) Operant ਅਨੁਕੂਲਤਾ	(xii) ਗਤੀ-ਵਾਹਕ ਸਿੱਖਣ
(xiii) ਸਿੱਖਣ ਵੱਕਰ	(xiv) ਪਹਿਚਾਣ ਵਿਧੀ
(xv) ਅਰਥਕੀ ਯਾਦਾਸ਼ਤ।	